

EU:S PLANERINGSTERMIN – FAKTABLAD

UNGDOMARS SYSSELSÄTTNING

1. INLEDNING

Att hjälpa unga att etablera sig på arbetsmarknaden är en väsentlig del av de åtgärder som främjar ekonomisk tillväxt och bättre levnadsvillkor. En sådan aktivering och varaktig integrering av unga är också avgörande för att vi ska kunna nå Europa 2020-målet för sysselsättning¹.

Det finns särskilda utmaningar som försvårar **unga människors övergång från skola till arbete**, vilket leder till relativt låg sysselsättning, hög arbetslöshet och många unga som varken arbetar eller studerar. Ungdomsarbetslösheten påverkas mer av konjunkturen än vuxenarbetslösheten. Eftersom unga människor är nya på arbetsmarknaden och har begränsad arbetslivserfarenhet har de mindre chanser att hitta jobb. De är ofta tidsbegränsat anställda, deltidsanställda eller praktikanter och är lättare att säga upp i tider av lågkonjunktur.

I många medlemsstater är många unga arbetstagare dessutom ofrivilligt tidsbegränsat anställda och har i många sådana fall svårt att övergå till tillsvidareanställning. Vilka typer av tidsbegränsad anställning det rör sig om och vilka möjligheter denna anställning ger unga att hitta stadigt arbete varierar stort i de olika länderna. Ett stort antal tidsbegränsade anställningar för

ungdomar kan bero på att de deltar i en utbildning eller är provanställda².

Andelen **ungdomar som är sysselsatta, arbetslösa respektive står utanför arbetskraften** påverkas i stor utsträckning av den makroekonomiska situationen, men de kan också ha viktiga underliggande orsaker i hur övergången från skola till arbetsliv är strukturerad. Dessa strukturella faktorer omfattar

- Otillfredsställande resultat i utbildningssystemen,
- segmentering av arbetsmarknader som särskilt påverkar unga, och
- låg kapacitet för offentliga arbetsförmedlingar att tillhandahålla särskilda tjänster för unga och begränsade ansträngningar för att dessa tjänster ska nå de mest utsatta ungdomarna.

Att unga är arbetslösa eller står utanför arbetskraften är mycket kostsamt och kräver målinriktade åtgärder. Arbetslöshet, särskilt långtidsarbetslöshet, i början av yrkeslivet kan få negativa konsekvenser på lång sikt, som lägre framtida inkomst och sämre utsikter till sysselsättning³.

---

¹ Att öka sysselsättningen för befolkningen i åldern 20–64 år till minst 75 %.

---

² IMF:s interna diskussionsunderlag, *Youth Unemployment in Advanced Economies in Europe: Searching for Solutions*, december 2014, s. 9.

³ Fondeville N. och Ward T., *Scarring effects of the crisis*, forskningspromemoria 06/2014, övervakning av den sociala situationen, Europeiska kommissionen, 2014.

Det kan också leda till lägre produktivitet överlag⁴.

Ungdomars utsikter till sysselsättning måste även övervägas i samband med **rättvisa mellan generationerna**. I och med det ökande behovet av flexibilitet har flera atypiska arbetsformer framträtt och arbetslivet är numera mindre stabilt. Större flexibilitet kan visserligen möta behoven för både företag och arbetstagare i en viss mån, men det medför även sociala risker. Det finns en större efterfrågan på vissa typer av arbete och färdigheter, på bekostnad av andra typer och större ojämlikhet i inkomstfördelningen. Vissa arbetstagare befinner sig i en alltmer otrygg ställning.

Med tanke på de föränderliga omständigheterna i arbetslivet är det möjligt att välfärdssystem som är anpassade till traditionella arbetsmarknader inte täcker alla som behöver skydd. Alla dessa utvecklingar kan påverka unga mer än de som har kommit längre i yrkeslivet eller är pensionerade, och kan ha följder för de ungas mål i livet.

Det minskade antalet potentiella arbetstagare på grund av demografiska förändringar och en högre demografisk försörjningskvot⁵ framhäver vikten av en ökad arbetsproduktivitet. Det kommer att bli svårare att förlita sig på metoden att lägga till fler människor i arbetskraften som en möjlig tillväxtkälla. På medellång sikt kan det dock göra stor skillnad att låta fler personer aktivt delta på arbetsmarknaden. För att höja produktiviteten måste åtgärderna inriktas mer på innovation och att utvidga EU:s kunskapsbas med hjälp av färdigheter och utbildning⁶.

---

⁴ Bell, David N.F. och Blanchflower, David G., *Young people and the great recession*, Oxford Review of Economic Policy, 27(2): 241–267, 2011.

⁵ Antalet försörjningsberoende, i åldern 0–14 år och över 65 år, av den totala befolkningen i åldern 15–64 år.

⁶ Europeiska kommissionen, *Employment and Social Developments in Europe – Annual Review 2017*.

Att främja ungdomars sysselsättning och förbättra övergången från skola till arbetsliv har varit en viktig prioritet på EU:s agenda. Genom

ungdomsgarantin har medlemsstaterna åtagit sig att se till att alla unga upp till 25 år får ett högkvalitativt erbjudande om sysselsättning, vidareutbildning, lärlingsutbildning eller praktik inom fyra månader efter det att de har avslutat sin utbildning eller blivit arbetslösa⁷.

Åtagandet har stärkts eftersom det har införts som princip 4b⁸ i förslaget till **den europeiska pelaren för sociala rättigheter**. Pelarens principer fungerar som en ledstjärna för förnyad konvergens i riktning mot bättre arbets- och levnadsvillkor⁹. Att minska andelen unga (15–24 år) i EU som varken arbetar eller studerar¹⁰ (11,5 % under 2016) blir därför ett centralt mål.

Ungdomsgarantin bygger på ett politiskt åtagande av alla EU:s medlemsstater att ge varje ung person under 25 år ett bra erbjudande om arbete, fortutbildning, lärlingsplats eller praktik inom fyra månader efter att de blivit arbetslösa eller avslutat en formell utbildning. Garantin har snabbt genomförts i hela EU tack vare en helt ny kombination av stark politisk drivkraft, betydande finansiella resurser genom sysselsättningsinitiativet för unga och Europeiska socialfonden samt robusta övervakningsmekanismer på EU-nivå. Sysselsättningsinitiativet för unga är en finansiell resurs värd 8,8 miljarder euro,

---

⁷ Rådets rekommendation av den 22 april 2013 om att inrätta en ungdomsgaranti.

⁸ I princip 4b anges att unga människor har rätt till fortbildning, lärlingsplats, praktik eller ett bra arbetserbjudande inom fyra månader efter att de blivit arbetslösa eller avslutat en utbildning (Kapitel I: Lika möjligheter och tillgång till arbetsmarknaden, meddelande från Europeiska kommissionen, *En europeisk pelare för sociala rättigheter*, 2017).

⁹ Meddelande från Europeiska kommissionen, *En europeisk pelare för sociala rättigheter*, 2017.

¹⁰ Om inte annat anges omfattar uppgifterna i detta faktablad EU:s 28 medlemsstater (EU28), och uppgifterna för ungdomar avser åldersgruppen 15–24.

som ger direkt riktat stöd till unga som varken arbetar eller studerar och som bor i regioner där ungdomsarbetslösheten är högre än 25 %¹¹.

Detta faktablad har följande struktur:

- Avsnitt 2 innehåller en översyn av ungdomsarbetslöshet, unga som varken arbetar eller studerar samt andra viktiga resultatindikatorer i EU-länder.
- I avsnitt 3 diskuteras tillgängliga belegg för vilka åtgärder som är lämpliga för att effektivt ta itu med ungdomsarbetslöshet och problemet att många unga står utanför arbetskraften. Detta avsnitt innehåller även en kort översyn av den metod som används på EU-nivå, med fokus på genomförandet av ungdomsgarantin.
- Avsnitt 4 innehåller en beskrivning av god politisk praxis för att möta dessa utmaningar, med exempel från EU:s medlemsstater. I detta avsnitt ges även en översikt över nuläget i alla EU-länder.

Följande faktablad ger kompletterande information om ungdomars sysselsättning: *Unga med högst grundskoleutbildning, Anställningsskydd, Aktiva arbetsmarknadsåtgärder, Kvinnor på arbetsmarknaden, Kompetens för arbetsmarknaden, Fattigdom och social utestängning, Arbetslöshetsförmåner, Odeklarerat arbete, Löneutveckling och lönebildningssystem och Högre utbildning.*

2. POLITISKA UTMANINGAR: EN ÖVERSIKT ÖVER RESULTATEN I EU-LÄNDERNA

Risker som hotar en lyckad övergång från skola till arbetsliv kommer i flera olika former. Eftersom den andel unga som är aktiva på arbetsmarknaden (dvs. som antingen är sysselsatta eller söker jobb) varierar stort mellan de olika medlemsstaterna bör dessa risker analyseras med hjälp av flera indikatorer som är kopplade till den relevanta

befolkningen (de i åldern 15–24 år). Dessutom kräver analysen en noggrann bedömning av landsspecifika faktorer.

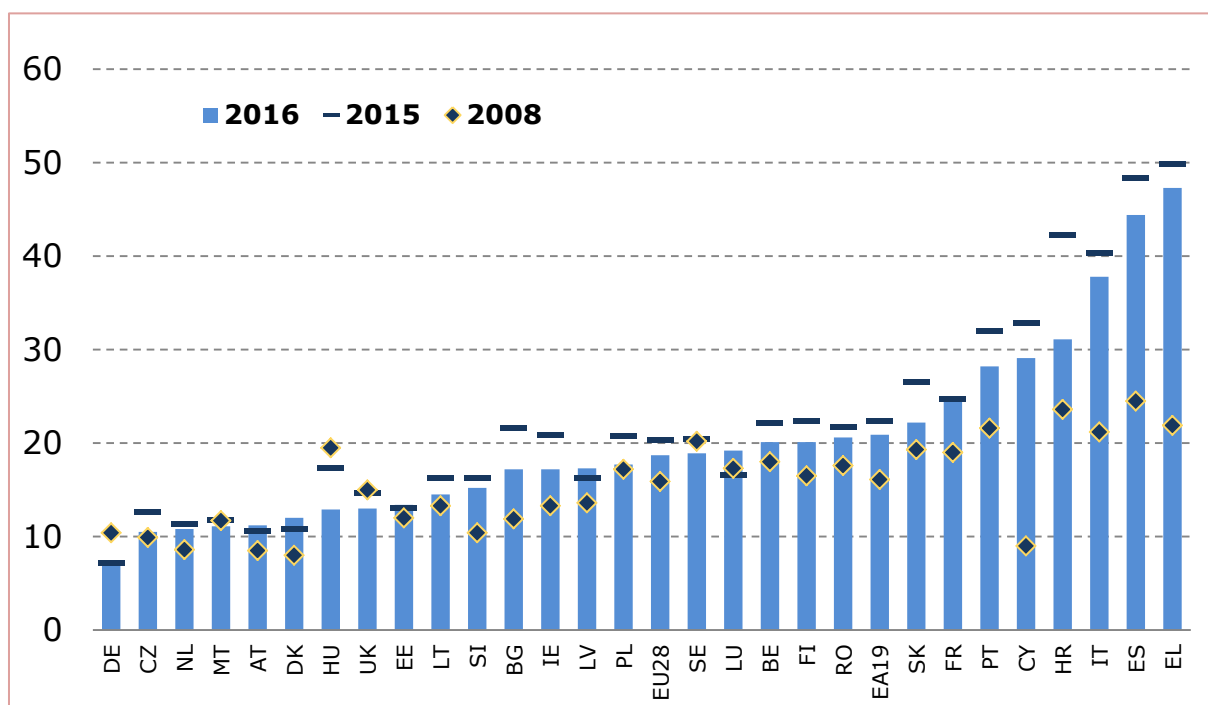
Idag är runt 3,8 miljoner ungdomar (15–24 år) arbetslösa i EU (en nedgång från det högsta antalet på 5,7 miljoner i januari 2013). Dessa siffror är visserligen fortfarande höga, men sedan 2013 har de årliga nivåerna för ungdomsarbetslösheten sjunkit med 4 procentenheter ned till 18,73 % och andelen unga som varken arbetar eller studerar har minskat med 1,5 procentenheter ned till 11,5 % i genomsnitt i EU. Båda siffrorna har sjunkit i de flesta medlemsstater, särskilt i de med högst andelar 2013 (se diagrammen 1 och 3 och tabellerna i bilagan).

Ungdomsarbetslösheten är andelen arbetslösa i åldersgruppen 15–24 år i förhållande till den totala arbetskraften i denna åldersgrupp (där både sysselsatta och arbetslösa unga ingår, men däremot inte de som står utanför arbetskraften, dvs. unga som inte arbetar och som inte är tillgängliga för eller söker arbete).

Ungdomsarbetslösheten i EU har minskat från den högsta andelen på nästan 24 % 2013 till 18,7 % 2016, men den är fortfarande 2,8 procentenheter högre än den var 2008 (och mer än dubbelt så hög som den totala arbetslösheten, som låg på 8,6 % 2016). I elva medlemsstater var ungdomsarbetslösheten över 20 %: i fyra var den till och med över 30 % (Grekland, Spanien, Kroatien och Italien). I tio medlemsstater (Tjeckien, Danmark, Tyskland, Estland, Litauen, Ungern, Malta, Nederländerna, Österrike och Storbritannien) var andelen mindre än 15 %, vilket är en förbättring sedan 2015 då detta endast gällde för åtta medlemsstater. Spridningen av ungdomsarbetslöshet bland länder i euroområdet är fortfarande högre än för EU28, från en låg andel på 7,1 % i Tyskland till en mycket hög andel på 47,3 % i Grekland (se diagram 1).

¹¹ Meddelande från Europeiska kommissionen, *Ungdomsgarantin och sysselsättningsinitiativet för unga efter tre år*, 2016.

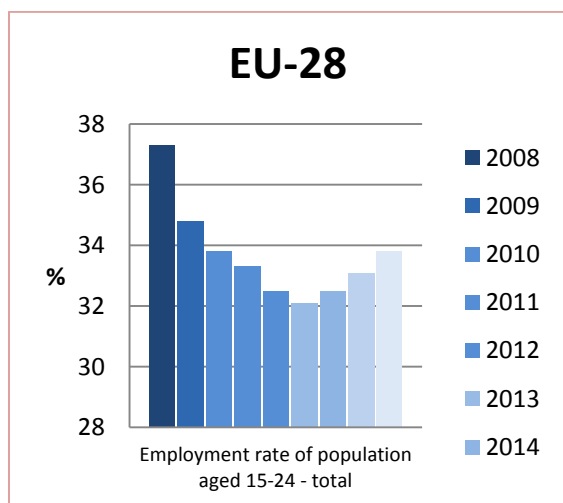
Diagram 1 – Ungdomsarbetslösheten (15–24 år) i medlemsstaterna 2008, 2015 och 2016

Källa: Eurostat, arbetskraftsundersökningen (une_rt_a)

Under 2014 kunde man för första gången sedan krisen se en ökning av **ungdomars sysselsättning** (dvs. andelen sysselsatta jämfört med den totala befolkningen i åldern 15–24 år). Ungdomssysselsättningen i EU fortsatte att öka under 2016 och nådde 33,8 %, jämfört med 32,5 % 2014. Den var dock fortfarande 3,5 procentenheter lägre än toppen 2008 (37,3 %).

Diagram 2 – Ungdomssysselsättningen i EU (15–24 år)

I fyra medlemsstater var ungdomssysselsättningen lägre än 20 %

(13 % i Grekland, 16,6 % i Italien, 18,4 % i Spanien och 19,8 % i Bulgarien). De fem medlemsstater som hade bäst resultat var Nederländerna med 60,8 %, Danmark med 58,2 %, Österrike med 51 %, Storbritannien med 50,9 % och Malta med 45,9 %.

Långtidsarbetslösheten bland ungdomar är fortfarande stor (dvs. arbetslöshet som varar i minst ett år – se uppgifterna i bilagan). Långtidsarbetslösheten bland unga är fortfarande 1,9 procentenheter högre än 2008 (5,4 % av unga i arbetskraften 2016), även om den har sjunkit från den högsta andelen på 8 % 2013¹². Som nämns ovan kan arbetslöshet, särskilt långtidsarbetslöshet, i yrkeslivets början få negativa konsekvenser på lång sikt¹³.

Ungdomsarbetslösheten visar inte andelen arbetslösa unga i förhållande till hela befolkningen i åldersgruppen, eftersom unga utanför arbetskraften inte räknas med där.

¹² Se statistik från Eurostats arbetskraftsundersökning (yth_empl_120).

¹³ Fondeville N. och Ward T., a.a.

I **andelen arbetslösa av det totala antalet ungdomar** redovisas däremot antalet arbetslösa unga i förhållande till den totala befolkningen i åldersgruppen, dvs. inte bara de som deltar i arbetskraften utan även de som står utanför, bland annat studerande. Detta är således – till skillnad från ungdomsarbetslösheten – ett mått på arbetslösheten i förhållande till hela befolkningen, som inte påverkas av storleken på den unga arbetskraften. Under 2016 varierade andelen arbetslösa av det totala antalet ungdomar i medlemsstaterna mellan 3,4 % i Tjeckien och 14,7 % i Spanien. Genomsnittet i EU låg på 7,7 %, ned från den högsta andelen på nästan 10 % 2013¹⁴.

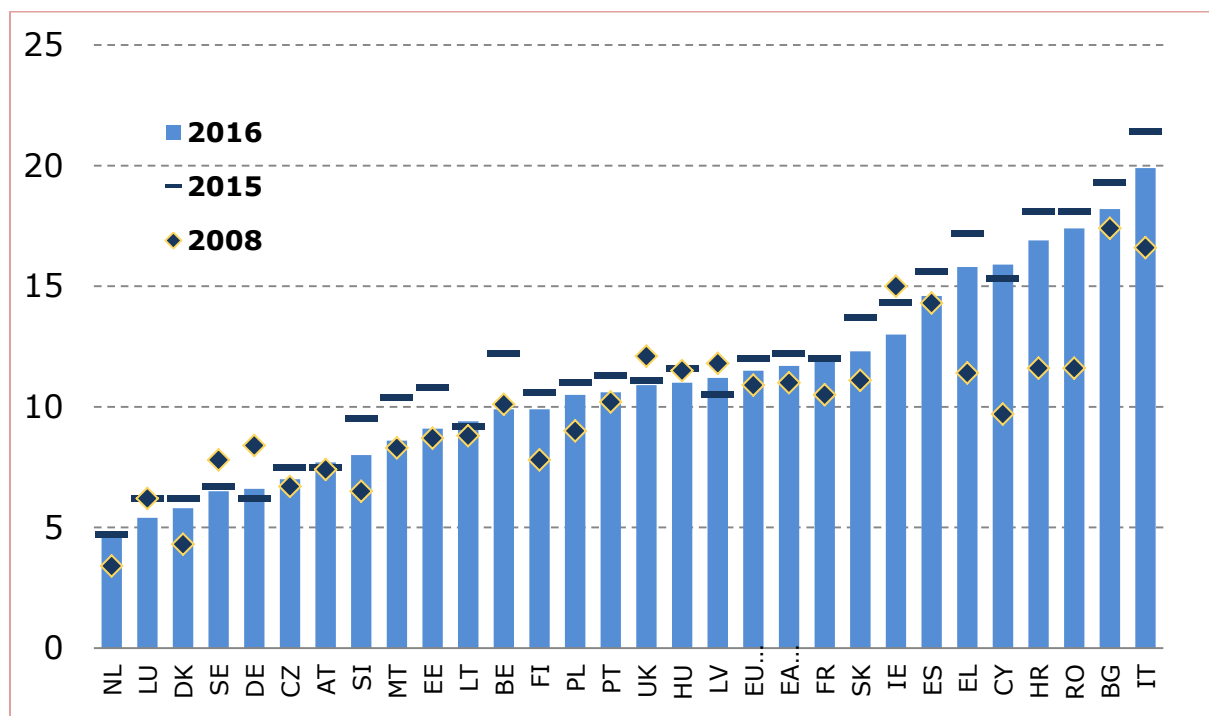
Förutom de som arbetar eller söker jobb står en betydande andel av unga i åldern 15–24 år i EU utanför arbetskraften. För vissa av dem beror det på att de deltar i utbildning,

men andra har helt enkelt dragit sig undan från arbetsmarknaden eller inte trätt in på den efter att ha lämnat utbildningssystemet.

Denna situation för unga visas av **andelen unga som varken arbetar eller studerar** (15–24 år). Ungar som arbetar eller studerar räknas därför per definition inte med i denna grupp. Andelen unga (15–24 år) som varken arbetar eller studerar har tagits med som en huvudindikator i den sociala resultattavlan och är därför central för genomförandet av pelaren för sociala rättigheter¹⁵.

Det finns stora skillnader i denna befolkningsgrupp¹⁶, och inte alla situationer är problematiska. För vissa unga är avsaknaden av arbete och studier bara tillfällig (tiden mellan jobb eller innan de hittar ett jobb efter att ha avslutat sin utbildning).

Diagram 3 – Andelen unga (15–24 år) som varken arbetar eller studerar i EU:s medlemsstater 2008, 2015 och 2016

Källa: Eurostat, arbetskraftsundersökningen (edat_lfse_20)

¹⁴ Statistik från Eurostats arbetskraftsundersökning (une_rt_a).

¹⁵ Europeiska kommissionen, arbetsdokument, social resultattavla, följedokument till meddelande från kommissionen, *En europeisk pelare för sociala rättigheter*, 2017.

¹⁶ Eurofound, *Exploring the diversity of NEETs*, Europeiska unionens publikationsbyrå, Luxemburg, 2016.

För andra kan det vara tecken på en mindre gynnad situation och tyda på att de har tagit avstånd från att aktivt delta i samhället.

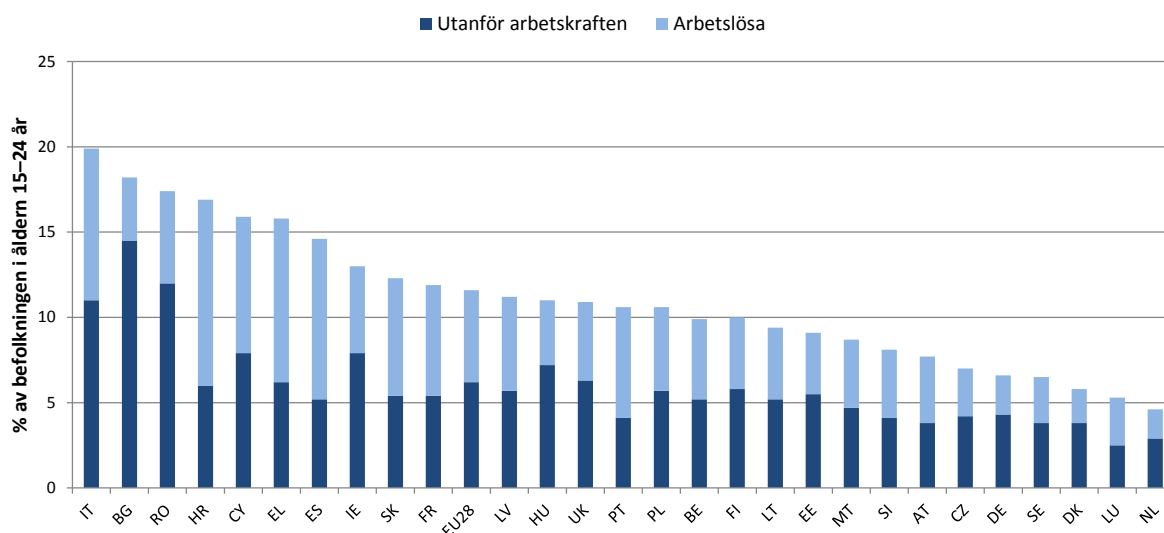
Statusen som ung som varken arbetar eller studerar är även dynamisk: även om det totala antalet i stort sett förblir detsamma upplever många enskilda personer i gruppen snabba förändringar på grund av att de hittar ett arbete eller vidareutbildar sig. Det finns dock även en kärngrupp som inte ändras över tid och som står inför flera hinder för att träda in på arbetsmarknaden. För denna grupp kan tiden som varken arbetande eller studerande ha ett stort antal negativa konsekvenser, som osäkra eller dåliga utsikter till sysselsättning (vilket är vanligt) eller psykiska eller fysiska hälsoproblem (vilket är mer extremt)¹⁷.

Under 2016 utgjordes den totala ungdomsbefolkningen i åldersgruppen 15–24 år av 54,6 miljoner människor, och 6,3 miljoner av dessa var unga som varken arbetar eller studerar.

Det motsvarar en andel på 11,5 % (andel unga i åldern 15–24 år som varken arbetar eller studerar), vilket är en ökning från 10,9 % under 2008, men en minskning från den högsta andelen på 13,2 % under 2012. Under 2016 var denna andel som högst, på över 15 % i Bulgarien, Grekland, Kroatien, Italien, Cypern och Rumänien.

Trots förbättringar är andelen unga som varken arbetar eller studerar fortfarande högre än den var före krisen i dessa medlemsstater. Jämfört med 2015 har man kunnat se positiva utvecklingar under 2016 i nästan alla medlemsstater (se diagram 3). Om man delar upp de unga som varken arbetar eller studerar mellan de som söker jobb och de som inte gör det tillhörde 6,2 % av dessa ungdomar i åldern 15–24 år i EU den sistnämnda gruppen 2016. Denna andel varierar avsevärt i EU:s olika medlemsstater. I tre medlemsstater (Bulgarien, Italien och Rumänien) överstiger den 10 % (se diagram 4).

Diagram 4 – Profil för unga (15–24 år) som varken arbetar eller studerar 2016

Källa: Eurostat, arbetskraftsundersökningen (edat_lfse_20)

¹⁷ Strandh, M., Winefield, A., Nilsson, K. och Hammarström, A. *Unemployment and mental health scarring during the life course*, European Journal of Public Health, 24:440–445, 2014.

Man kan urskilja olika strukturella utmaningar som möter unga i övergången från skola till arbetsliv. Det handlar i synnerhet om segmenteringen av arbetsmarknaden, utbildningssystemens resultat, tillgången till arbetslivserfarenhet av god kvalitet och ändamålsenligheten hos de särskilda tjänster och det särskilda stöd som offentliga arbetsförmedlingar erbjuder unga. Dessa utmaningar diskuteras mer detaljerat nedan.

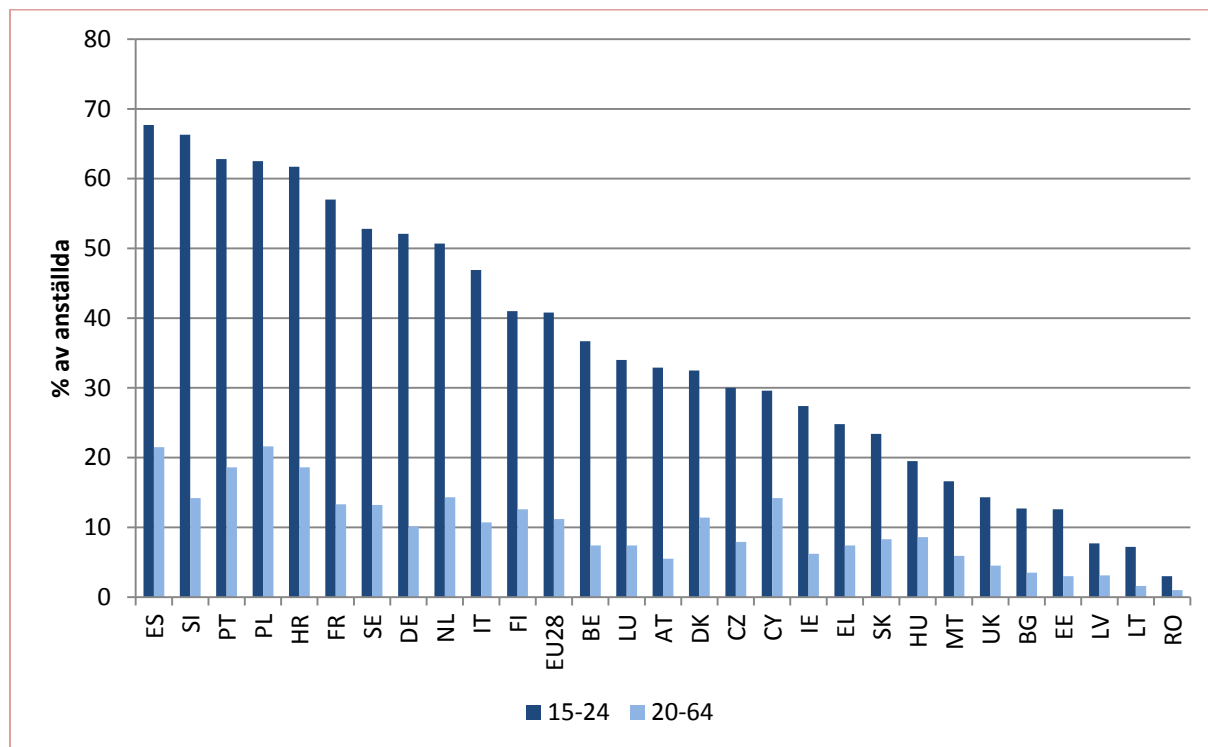
Strukturell utmaning 1: segmenteringen av arbetsmarknaden

Ungdomars förmåga att hitta arbete beror även på hur arbetsmarknaden är utformad och i vilken utsträckning det finns lagstiftning om anställningsskydd, särskilda aktiva arbetsmarknadsåtgärder för unga och ändamålsenliga åtgärder för att främja arbetstagarnas rörlighet.

På segmenterade arbetsmarknader är unga överrepresenterade inom tidsbegränsade arbeten och deltidsarbeten, och unga har allt färre tillsvidareanställningar. Segmenterade arbetsmarknader brukar uppstå på grund av ett högt skydd för tillsvidareanställningar och ett lågt skydd för tidsbegränsade anställningar, vilket gör att arbetsmarknaden delas upp i en innegrupp och en utegrupp.

I länder med omfattande segmentering av arbetsmarknaden riskerar unga i synnerhet att fastna i otrygga anställningsförhållanden, med mycket lite utbildning på arbetsplatsen, relativt låga löner och dåliga utsikter till långvarig anställning eller en karriär. Unga arbetstagare är också oftare överkvalificerade för sina jobb än andra åldersgrupper¹⁸.

Diagram 5 – Andelen unga (15–24 år) som är tidsbegränsat anställda jämfört med den totala befolkningen i arbetsför ålder (20–64 år), efter land 2016

¹⁸ Europeiska kommissionen, *Employment and Social Developments in Europe – Annual Review 2017*.

Källa: Eurostat, arbetskraftsundersökningen (lfsi_pt_a)

Under 2016 var i snitt 40,8 % av unga anställda (15–24 år) i EU tidsbegränsat anställda (jämfört med 11,2 % av arbetstagare i åldern 20–64 år) och 32,4 % hade deltidsarbeten (jämfört med 18,9 % av arbetstagare i åldern 20–64 år)¹⁹.

I många medlemsstater har majoriteten av de unga ofrivilligt tidsbegränsade anställningar och har ofta svårt att övergå till tillsvidareanställning²⁰. Vilket slags tidsbegränsat arbete det rör sig om och hur det påverkar deras möjligheter att hitta varaktig sysselsättning varierar dock avsevärt i de olika länderna.

I Tyskland, Nederländerna och Österrike hör tidsbegränsade anställningar ofta samman med utbildning (eftersom man kombinerar arbete och studier eller praktiserar) eller provanställningar²¹. I sådana fall kan dessa anställningar vara ett steg på vägen och bidra till en lyckad övergång från skola till arbetsliv.

Det finns dock inga konsekventa bevis för vilken roll de tidsbegränsade arbetena spelar. Det beror på den institutionella och ekonomiska miljön. Tidsbegränsade arbeten kan skapa ytterligare arbetsmöjligheter och minska ungdomsarbetslösheten. Generellt sett är tidsbegränsade arbeten mest effektiva i kombination med utbildning för att de ska leda till en stabil sysselsättning. De tillgängliga bevisen visar därför att det behövs reformer för att minska skillnaderna i skydd mellan tidsbegränsade anställningar och tillsvidareanställningar och för att stärka inslaget av yrkesutbildning i tidsbegränsade anställningar för unga²².

Strukturell utmaning 2: utbildningssystemens resultat

Bristande grundläggande²³ och övergripande²⁴ färdigheter är ett stort hinder för anställbarhet. I många medlemsstater har fortfarande höga andelar av befolkningen bristande kunskaper i matematik, läsning och naturvetenskap.

---

¹⁹ Eurostat, *Part-time employment and temporary contracts – annual data* (lfsi_pt_a).

²⁰ Se Eurostat, EU-Silc, *Labour transitions by type of contract* (ilc_lvhl32) och arbetskraftsundersökningen, *Main reason for the temporary employment – Distributions by sex and age (%)* (lfsa_etgar).

²¹ IMF:s interna diskussionsunderlag, *Youth Unemployment in Advanced Economies in Europe: Searching for Solutions*, december 2014, s. 9.

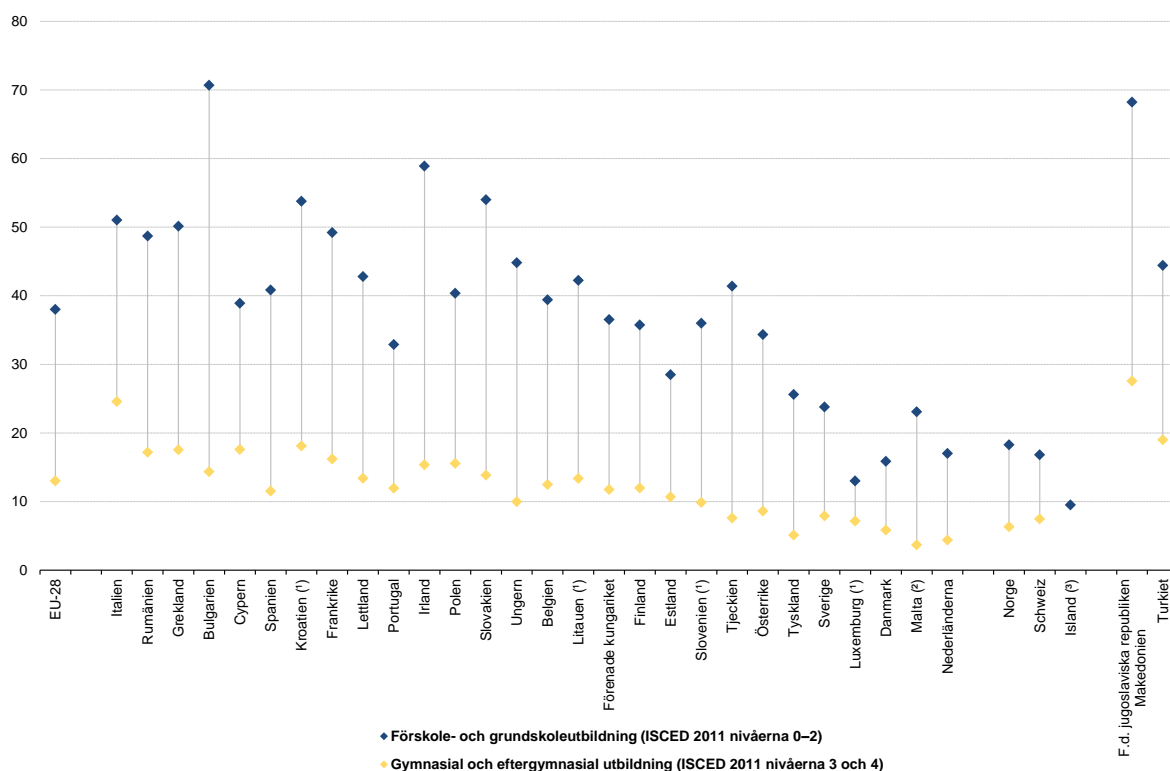
²² Eichhorst, W. *Fixed-term contracts*. IZA World of Labor 2014: 45 DOI: 10.15185/izawol.45.

²³ Färdigheter som krävs för att leva i dagens samhälle, t.ex. att lyssna, tala, läsa, skriva och ha grundläggande färdigheter i matematik.

²⁴ Färdigheter som inte brukar förknippas med särskilda arbeten, uppgifter, akademiska ämnen eller kunskapsområden och som kan användas i många olika situationer och arbetssammanhang (t.ex. organisatoriska färdigheter).

Diagram 6 – Andelen i åldern 20–24 år som varken arbetar eller studerar, efter utbildningsnivå, 2016

Källa: Eurostat, arbetskraftsundersökningen (edat_ifse_21 och ifsa_pgaed)

Unga som lämnar skolan i förtid saknar ofta färdigheter och kvalifikationer²⁵. De löper därför stor risk för allvarliga och ihållande problem på arbetsmarknaden²⁶.

Unga som bara har gått ut grundskolan löper störst risk att bli arbetslösa eller hamna utanför arbetskraften. Under 2016 låg den genomsnittliga arbetslösheten i EU för åldersgruppen 15–24 på 18,7 %, men för lågkvalificerade var den 28 %. Andelen unga som varken arbetar eller studerar är också avsevärt högre bland

lågkvalificerade än bland unga med minst gymnasieutbildning (se diagram 6).

Bland personer som gått ut gymnasiet är andelen sysselsatta genomgående högre än bland de som saknar gymnasieutbildning, och ännu högre för personer med högre utbildning än för de med endast gymnasieutbildning. I det senare fallet skiljer sig situationen betydligt i de olika medlemsstaterna. Under 2016 låg andelen sysselsatta på över 85 % för personer (20–34 år) som nyligen hade gått ut åtminstone gymnasiet i Tjeckien, Tyskland, Luxemburg, Ungern, Malta, Nederländerna, Österrike och Sverige, men denna andel var fortfarande under 70 % i Grekland, Spanien, Italien, Cypern och Rumänien²⁷.

²⁵ Se Europeiska planeringsterminens faktablad *Unga med högst grundskoleutbildning och Kompetens för arbetsmarknaden*.

²⁶ Scarpetta S., A. Sonnet och T. Manfredi, *Rising youth unemployment during the crisis: how to prevent negative long-term consequences on a generation?*, OECD Social, Employment and Migration Papers, Nr 106, 2015.

²⁷ Se Eurostats arbetskraftsundersökning, sysselsättningsgrad för unga (20–34 år) som avslutat sin högsta utbildning under de

Strukturell utmaning 3: tillgången till arbetslivserfarenhet av god kvalitet

Lärlingsutbildningar och praktik av god kvalitet kan spela en stor roll för att göra övergången från skola till arbetsliv smidigare. De hjälper ungdomar att få praktisk arbetslivserfarenhet innan de får en reguljär anställning.

Lärlingsutbildningar definieras som formella yrkesutbildningsprogram där man växlar mellan utbildning på ett företag (perioder av praktisk arbetslivserfarenhet på en arbetsplats) och utbildning på en skola (perioder av teoretisk/praktisk utbildning på en skola eller ett utbildningscentrum). När man har slutfört programmet med gott resultat bör det leda till en nationellt erkänd kvalifikation. Det finns ofta ett avtalsförhållande mellan arbetsgivaren och lärlingen, vilket innebär att lärlingen får lön för sitt arbete²⁸.

Enligt bevis är lärlingar mycket anställbara. De har lättare att hitta jobb, behåller jobbet längre och får bättre betalt än de som bara har en skolbaserad utbildning. Det har visat sig att lärlingsutbildningar avsevärt ökar sannolikheten för en lyckad övergång från skola till arbetsliv. För de flesta lärlingsprogram hittar i snitt runt 60–70 % av lärlingarna genast ett arbete när de har slutfört programmet. Inom sex till tolv månader efter utbildningens slut stiger denna andel ytterligare och är ofta över 80 %. I länder med välutvecklade lärlingsmodeller och arbetsbaserade utbildningar (Danmark, Tyskland, Nederländerna och Österrike) är arbetslösheten för de som nyligen har slutfört en yrkesutbildning nära eller jämförbar med de som har slutfört en högre utbildning²⁹.

---

senaste tre åren och inte deltar i utbildning, efter utbildningsnivå (edat_lfse_24).

²⁸ Europeiska kommissionens utbildningsöversikt 2015.

²⁹ Europeiska kommissionen, *Apprenticeship and Traineeship Schemes in EU27: Key*

I vissa medlemsstater har dock mycket få unga tillgång till lärlingsprogram av god kvalitet. Att införa fler arbetsbaserade utbildningar, särskilt lärlingsutbildningar, är ett av de enklaste sätten att koppla samman arbetsgivares behov och den utbildning som ges av yrkesutbildningssystem i hela Europa³⁰.

Med praktik menas vanligtvis en begränsad period av arbetspraktik för studerande eller unga som nyligen har slutfört sin utbildning. Sådana perioder kan vara från några veckor till några månader. De behöver inte omfattas av ett anställningsavtal och brukar inte vara en del av en formell utbildning.

Det blir allt vanligare att unga praktiserar medan eller efter att de studerar. Praktiken kan hjälpa dem att få relevant erfarenhet och få in en fot på arbetsmarknaden. En Eurobarometerundersökning om praktik visade att nästa varannan ung person i åldersgruppen 18–35 hade haft minst en praktikplats. 7 av 10 före detta praktikanter uppgav att praktikplatsen hade hjälpt dem att hitta ett vanligt arbete³¹.

Flera studier har bekräftat att praktik är effektivt för att förbättra praktikanternas möjligheter att få jobb³². Det gäller särskilt praktik som omfattas av aktiva arbetsmarknadsåtgärder. Deltagare i denna typ av praktik hittar vanlig sysselsättning lättare och snabbare än de som inte deltar. Det finns dock en växande oro för kvaliteten på viss praktik. Enligt tillgängliga bevis är denna oro berättigad, speciellt när det gäller

---

Success Factors – A Guidebook for Policy Planners and Practitioners, 2013.

³⁰ Europeiska kommissionens utbildningsöversikt 2015.

³¹ Enligt undersökningen hade 46 % av de tillfrågade haft minst en praktikplats. Flash Eurobarometer 378: *The experience of traineeships in the EU*, 2013.

³² Europeiska kommissionen, *Apprenticeship and Traineeship Schemes in EU27: Key Success Factors – A Guidebook for Policy Planners and Practitioners*, 2013.

otillräckligt lärande och undermåliga arbetsvillkor³³.

Praktik på den öppna marknaden är mycket mindre reglerad än praktik som omfattas av aktiva arbetsmarknadsåtgärder. Arbetsvillkoren respekteras generellt sett, men i många länder kan det förekomma otillräckligt lärande, bristande insyn i rekrytering, överdrivet långa praktikperioder och avsaknad av regler om korrekt erkännande av praktik³⁴.

Strukturell utmaning 4: offentliga arbetsförmedlingars kapacitet att se till att unga erbjuds särskilda tjänster och särskilt stöd

Trots reformansträngningar i många medlemsstater saknar alltför många offentliga arbetsförmedlingar fortfarande kapaciteten att ge ungdomar individanpassad rådgivning och tillräckligt stöd baserat på deras särskilda profiler³⁵.

Individanpassad vägledning har visat sig vara effektiv för unga, men det kräver resurser i form av finansiering, personal (som har direkt kontakt med ungdomarna), sakkunskap och administrativ kapacitet. Även om vägledning brukar fungera bäst för de som är mest arbetsredo kan intensivt stöd också fungera för mer problematiska grupper om man använder sig av ett personligt tillvägagångssätt. Detta tillvägagångssätt kombinerar ett flertal delar (rådgivning, utbildning och flera typer av

arbetsförmedling)³⁶ och omfattar partnerskap som går utöver traditionella aktiva arbetsmarknadsåtgärder (t.ex. partnerskap med icke-statliga organisationer som arbetar med ungdomar)³⁷.

3. INFALLSVINKLAR PÅ UTMANINGARNA

För att ta itu med de utmaningar som beskrivs ovan måste många medlemsstater reformera sina arbetsmarknadsregler och sina system för utbildning och jobbsökande. Det är det enda sättet för att de ska kunna drastiskt förbättra övergången från skola till arbetsliv och anställbarheten för unga.

Infallsvinklarna bör också analyseras i förhållande till rättvisa mellan generationerna. Efter årtionden av en stigande levnadsstandard finns det en oro för att dagens unga européer kan få det sämre ställt än sina föräldrar. Det kvarstår att se hur krisen och de strukturella förändringarna i ekonomin i slutändan kommer att påverka ungdomar. Det kommer i stor utsträckning bero på deras arbetsmarknads- och utbildningsresultat under de kommande åren och på effekterna av politik för att stödja ungdomars anställbarhet³⁸.

Strukturell utmaning: segmenteringen av arbetsmarknaden

Infallsvinklarna omfattar följande:

- Använda målinriktade och välutformade löne- och nyanställningssubventioner för att uppmuntra arbetsgivare att skapa

---

³³ Eurofound, *Fraudulent contracting of work: Abusing traineeship status (Austria, Finland, Spain and UK)*, 2017. Se även Europeiska ungdomsforumet, *Interns Revealed – A survey on internship quality in Europe*, 2011 och Flash Eurobarometer 378: *The experience of traineeships in the EU*, 2013.

³⁴ Europeiska kommissionen, arbetsdokument, *Applying the Quality Framework for Traineeships*, 2016.

³⁵ Europeiska nätverket för offentliga arbetsförmedlingar, *Report on PES Implementation of the Youth Guarantee*, 2015 och 2016.

---

³⁶ *What works for the labour market integration of youth at risk*, program för ömsesidigt lärande: temadokument som utarbetats för High Level Learning Exchange, Stockholm, februari 2016 och Kluve, J., *Youth labour market interventions*, IZA World of Labour, 2014.

³⁷ Se europeiska planeringsterminens faktablad *Offentliga arbetsförmedlingar*.

³⁸ Europeiska kommissionen, *Employment and Social Developments in Europe – Annual Review 2017*.

möjligheter för ungdomar, särskilt för dem som har svårast att komma in på arbetsmarknaden.

Subventionsprogram skulle till exempel kunna erbjudas på villkor att de unga behålls som anställda en tid efter att subventionsperioden har löpt ut. För att undvika dödvikts- och substitutionseffekter bör sådana program övervakas/utvärderas och vara tillräckligt målinriktade³⁹.

- Reformera kontraktsmässiga överenskommelser, särskilt genom att samordna skyddet och rättigheterna för tillsvidareanställda och tidsbegränsat anställda. Detta går i linje med princip 5 i förslaget till den europeiska pelaren för sociala rättigheter. Principen anger att oberoende av anställningens form och varaktighet har arbetstagare rätt till rättvis och lika behandling när det gäller arbetsvillkor, tillgång till social trygghet och utbildning⁴⁰.
- Stödja unga människor som vill bli företagare, genom att erbjuda stödtjänster för nystartade företag och öka medvetenheten om de möjligheter som finns för egenföretagande.
- Främja arbetstagarnas rörlighet genom att göra unga människor medvetna om

---

³⁹ Dödviktseffekter innebär att man subventionerar arbeten för arbetslösa som skulle ha hittat ett arbete även utan subventionen. Undanträngningseffekter uppstår när subventionen leder till att arbetstillfällena förloras på grund av snedvriden konkurrens. De förlorade arbetstillfällena förekommer i företag som inte tar emot subventioner. Direkta substitutionseffekter uppstår när subventionen leder till att en befintlig anställd ersätts med en subventionerad anställd, till exempel när en äldre arbetstagare ersätts med subventionerade yngre arbetstagare. Utan subventionen skulle den reguljära arbetstagaren ha kvar sin anställning. Indirekt substitution uppstår när en ledig plats tillsätts av en subventionerad arbetstagare, när denna plats skulle ha tillsatts av en annan sökande om det inte vore för subventionen. Arbetstagare som inte är subventionerade kan uteslutas eller inte anställas till förmån för billigare, subventionerade arbetstagare.

⁴⁰ Meddelande från Europeiska kommissionen, *En europeisk pelare för sociala rättigheter*, 2017.

möjligheterna i olika områden, regioner och länder.

Strukturell utmaning: utbildningssystemens resultat

Infallsvinklarna omfattar följande:

- Säkerställa investering i utbildningssystem och förbättra deras funktion för att se till att utbildningen ger bra resultat⁴¹.
- Genomföra övergripande strategier för avbruten skolgång.
- Erkänna informellt lärande och icke-formellt lärande (inklusive genom ungdomsarbete, erfarenheter av rörlighet, volontärarbete eller genom öppna utbildningsresurser).
- Erbjudna unga med högst grundskoleutbildning och unga med låga kvalifikationer sätt att återvända till utbildning, t.ex. genom program som ger en andra chans till utbildning⁴².

Strukturell utmaning: tillgången till arbetslivserfarenhet av god kvalitet

Infallsvinklarna omfattar följande:

- Hjälpa ungdomar att få arbetslivserfarenhet medan de studerar och att skaffa sig färdigheter som är relevanta på arbetsmarknaden genom att reformera yrkesutbildningssystemen,

---

⁴¹ Utbildnings- och läranderesultat anger vad den lärande vet, förstår och kan göra efter att ha slutfört en inlärningsprocess. Mer generellt syftar de på de utbildningseffekter, samhälleliga effekter och livseffekter som uppstår i och med att den studerande utbildas.

⁴² Åtgärder för kompetenshöjning skulle kunna dra nytta av ett antal funktioner, till exempel genom att bygga på en kombination av utbildning, vägledning och arbetslivserfarenhet i verklig arbetsmiljö och ett nära samarbete mellan offentliga arbetsförmedlingar, tillhandahållare av allmän och yrkesinriktad utbildning samt arbetsmarknadens parter, för att se till att programmen är anpassade till arbetsmarknadens behov. För ytterligare vägledning, se Europeiska kommissionen, arbetsdokument som åtföljde meddelandet *Ungdomsgarantin och sysselsättningsinitiativet för unga efter tre år*, s. 108, 2016.

erbjuda fler och bättre lärlingsutbildningar och öka samarbetet med arbetsgivare på skolor.

- Inrätta en övergripande och konsekvent rättslig ram för lärlingsutbildningar, med en tydlig beskrivning av alla inblandade parter ansvar, rättigheter och skyldigheter.
- Stödja inrättandet av lärlingsprogram som inriktas på små och medelstora företag och mikroföretag och uppmuntra kostnadsdelning mellan arbetsgivare och offentliga myndigheter.
- Främja lärlingsutbildningar med hjälp av informationsspridning och yrkesvägledning.
- Säkerställa insyn i lärlingserbjudanden och underlätta tillgång till dessa erbjudanden med hjälp av offentliga och privata arbetsförmedlingar.
- Införa ett kvalitetssäkringssystem för lärlingsutbildningar som ser till att läranderesultaten granskas på ett korrekt, tillförlitligt och rättvist sätt och leder till en certifierad och erkänd kvalifikation.
- Se till att praktik utförs enligt lämpliga arbetsvillkor (arbetstider, utbildningslängd, sjukledighet och semester).
- Se till att praktiken håller tillräckligt god kvalitet i fråga om lärande (praktiktjänstgöringsavtal där man anger praktikens inlärningsmål och utser en handledare som ska vägleda praktikanten genom de tilldelade arbetsuppgifterna och övervaka och bedöma praktikantens framsteg).
- Främja erkännandet och valideringen av kunskap, färdigheter och kompetens som erhålls under praktiken och uppmuntra tillhandahållare av praktikplatser att styrka dessa med ett certifikat, som utfärdats på grundval av en bedömning.

Strukturell utmaning: offentliga arbetsförmedlingars kapacitet att se till att unga erbjuds särskilda tjänster och särskilt stöd

Infallsvinklarna omfattar följande:

- Se till att ungdomar har full tillgång till information om de tjänster och det stöd som finns för att uppmuntra registrering vid arbetsförmedlingar (vilket också

involverar ungdomsorganisationer, skolor, socialtjänster och icke-statliga organisationer).

- Aktivera, kompetensutveckla och ge riktat stöd till ungdomar, inklusive genom profilering, individuella handlingsplaner och aktiveringsåtgärder som utbildning och praktik.
- Tilldela särskild personal som ska erbjuda unga arbetssökande tjänster och stöd och arbeta tillsammans med skolor för att identifiera ungdomar som har lämnat skolan men som ännu inte har registrerat sig vid den offentliga arbetsförmedlingen.
- Effektivisera förfaranden och göra rådgivningen mer individanpassad med hjälp av en fall-till-fall-metod, som bättre leder unga från registrering till individuell handlingsplanering och placering (och undviker onödigt många medverkande och förmedlare).
- Uppmuntra den offentliga arbetsförmedlingen att aktivt samarbeta med arbetsgivare för att fastställa anställnings- och utbildningsmöjligheter för ungdomar.

De flesta av dessa infallsvinklar sammanförs i medlemsstaternas åtagande att inrätta ungdomsgarantisystem för att göra det lättare för unga att övergå från skola till arbetsliv⁴³. Enligt detta åtagande (som stärkts genom att det införts som en princip i den europeiska pelaren för sociala rättigheter) bör medlemsstaterna se till att alla unga upp till 25 år⁴⁴ får ett bra erbjudande om arbete, fortbildning, lärlingsplats eller praktik inom fyra månader efter att de har avslutat en utbildning eller blivit arbetslösa.

4. POLITISKA ÅTGÄRDER: NULÄGET

De senaste åren har medlemsstaterna satsat mer på alla relevanta infallsvinklar som ska minska ungdomsarbetslösheten och motverka att unga hamnar utanför arbetskraften. Detta är kopplat till deras genomförande av ungdomsgarantin, som

---

⁴³ Rådets rekommendation av den 22 april 2013 om att inrätta en ungdomsgaranti.

⁴⁴ Vissa medlemsstater har utvidgat ungdomsgarantin för att omfatta ungdomar upp till 29 år.

främjar en övergripande och konsekvent uppsättning av strukturella reformer för att göra det lättare för unga att övergå från skola till arbetsliv.

Ett antal särskilt bra eller lovande verksamheter kan framhävas⁴⁵.

Ungdomsgarantin (Frankrike)

Genom denna åtgärd tar man itu med flera av de strukturella utmaningar som fastställs ovan.

Åtgärden inleddes andra halvåret 2013 som ett pilotprojekt och ska pågå fram till december 2017. Syftet är att hjälpa utsatta unga i åldern 18–25 år som varken arbetar eller studerar att bli mer oberoende och ta de första stegen mot varaktig inkludering och sysselsättning. Stödmottagare väljs ut av ett partnerskapsråd som består av företrädare för den franska offentliga arbetsförmedlingen (Pôle Emploi och Missions locales), sociala center, nätverk för förebyggande, det regionala rådet, utbildningsministeriet och andra fattigdomsbekämpande organisationer.

Åtgärden kombinerar intensiv rådgivning och arbetserfarenhet med en behovsprövad månatlig ersättning. Den bygger på ett ettårigt kontrakt som grundas på ömsesidighet (som kan förnyas en gång) mellan de unga och lokala offentliga arbetsförmedlingar som inriktas på unga (Missions Locales). Kontraktet (inklusive mål och utbildningsmoduler) utarbetas tillsammans med ungdomarna.

Vägen in på arbetsmarknaden börjar med en period på 6–8 veckor med gemensamma workshoppar (om grundläggande eller mjuka färdigheter). Efter detta följer en period med individanpassat stöd från en rådgivare, då unga skaffar sig mer arbetslivserfarenhet och även kan delta i en utbildningskurs.

---

⁴⁵ Europeiska kommissionen, arbetsdokument som åtföljde meddelandet *Ungdomsgarantin och sysselsättningsinitiativet för unga efter tre år*, 2016.

Det innovativa med projektet är att det har en arbete-först-metod så att ungdomar kan få mer arbetslivserfarenhet som kan kompletteras med utbildning. Det finns även en månatlig ersättning som utgör ett värdefullt skyddsnet för många ungdomar. En viktig framgångsfaktor är väl fungerande partnerskap med lokala arbetsgivare.

Strukturell utmaning: segmenteringen av arbetsmarknaden

First Challenge (Slovenien)

I Slovenien stöder First Challenge-programmet sysselsättningen för över 2 800 ungdomar. Programmet består av en tre månaders provperiod när de unga bekantar sig med sina arbetsgivare, arbetsuppgifter och arbetsplatser. Om både arbetsgivaren och arbetstagaren vill förlänga denna tid efter perioden står programmet för ett års subventionerad anställning.

Främjande av egenföretagande bland ungdomar (Italien)

Det finansiella instrumentet SELFIE-employment inleddes i mars 2016 för att främja egenföretagande bland ungdomar genom att hjälpa dem få tillgång till mikrolån (upp till 25 000 euro) och små lån (upp till 50 000 euro). Instrumentet har en total finansieringskapacitet på runt 137 000 000 euro och kommer att pågå fram till den 31 december 2020.

Syftet med SELFIE-employment är att hjälpa unga som vill starta ett företag och bli egenföretagare, men som vanligen inte skulle få finansiering på traditionell väg. Om bedömningen av affärsidén är positiv kan stödmottagaren få tillgång till lån via den nationella revolverande fonden SELFIEmployment Fund. För att minska risken med att starta ett företag får mottagaren tillgång till lån på villkor att denne deltar i utbildning som kontrolleras av den regionala handelskammaren, och stödtjänster ges under de första tolv månaderna efter att låneavtalet har skrivits under.

Strukturell utmaning: utbildningssystemens resultat

Ungdomscoachning (Österrike)

Ungdomscoachning är ett sätt att försöka minska andelen unga med högst grundskoleutbildning och att göra övergången från skola till arbetsliv lättare genom att ge tillgång till gratis, individanpassad hjälp och vägledning om utbildning, arbete och personliga eller sociala problem som unga kan stå inför.

Ungdomscoachning inriktas på tre grupper av ungdomar: personer som riskerar att hamna utanför utbildningssystemet, unga upp till 19 års ålder som redan har lämnat utbildningssystemet (skola eller lärlingsutbildning) och personer upp till 24 års ålder med särskilda utbildningsbehov och/eller funktionsnedsättningar.

Ungdomscoachning utgörs av tre steg. Det mest intensiva stödet (ärendehantering) erbjuds i steg 3 och varar i upp till ett år.

Det finns två faktorer som har bidragit till programmets framgång. För det första används en flexibel och övergripande metod som baseras på ett nära partnerskap mellan ungdomscoacher, skolor, den offentliga arbetsförmedlingen, socialt arbete, ungas miljö och, i tillämpliga fall, arbetsgivare och andra aktörer (till exempel kommuner). Metoden innebär att tillhandahållandet av tjänster är personinriktat och kan individanpassas för personer som har sämre förutsättningar av flera orsaker. För det andra förbättras programmet ständigt genom ett övervakningssystem av god kvalitet.

Brobygning til Uddannelse (Danmark)

I Danmark syftar projektet Brobygning til Uddannelse till att förbereda ungdomar akademiskt, socialt och personligt för att de ska påbörja och slutföra ett yrkesutbildningsprogram. Projektet förvaltas nationellt av den offentliga arbetsförmedlingen, genomförs i 12 kommuner i hela landet och i det deltar 44 yrkesutbildningsskolor som

partnerskolor och 52 lokala offentliga arbetsförmedlingar. Avsatta medel ges åt skolorna för att stödja deras deltagande i projektet.

Kompletterande kurser äger rum i en utbildningsmiljö på en yrkesutbildningsskola där stödmottagare blandas med andra ungdomar som deltar i vanliga yrkesutbildningskurser. Alla deltagare har ett fast schema och har vanligtvis möjligheten att ta del av olika kurser, kort yrkespraktik och provplatser inom yrkesutbildningskurser. Om det behövs erbjuds ungdomarna kurser i grundläggande läs- och skrivkunskaper och matematik. Dessutom tilldelas varje person en personlig utbildningsmentor. Fokus ligger på att stödja unga i deras övergång från socialt bistånd till yrkesutbildning och att hitta rätt utbildning för dem. De kompletterande kurserna brukar pågå i 15 veckor, men denna tid kan variera beroende på ungdomarnas behov.

En innovativ del av det här projektet är den nära (handledda) vägledning som de unga deltagarna får under övergången från socialt bistånd till utbildning, vilket därmed bygger broar mellan de två systemen. Några viktiga framgångsfaktorer är det nära samarbetet mellan arbetsförmedlingarna och utbildningsinstitutionerna, och mentorernas riktade utbildning.

Strukturell utmaning: tillgången till arbetslivserfarenhet av god kvalitet

Övergångspraktik (Belgien)

Övergångspraktiken inleddes i maj 2013 och är en aktiv arbetsmarknadsåtgärd i Brysselregionen i Belgien. Den riktas mot unga arbetssökande och studerande som är registrerade vid den offentliga arbetsförmedlingen och som högst har gått ut gymnasiet.

Deltagarna kan praktisera på ett företag i tre till sex månader för att få en första erfarenhet av arbetslivet och träna upp sina färdigheter på arbetet. Åtgärden lägger särskilt fokus på deltagarnas coachning och uppföljning.

Moderna lärlingsprogrammet (Storbritannien)

Genom det moderna lärlingsprogrammet har Skottland som mål att öka antalet lärlingsplatser från 25 000 under åren 2013–2014 till 30 000 under 2020. På ett liknande sätt används planer för kompetensinvestering och regionala kompetensbedömningar för att se till att lärlingsplatserna är nära kopplade till ekonomisk tillväxt och arbetsmöjligheter. Man fokuserar särskilt på att skapa lärlingsplatser som hör samman med ämnena naturvetenskap, teknik, ingenjörsvetenskap och matematik.

Strukturell utmaning: offentliga arbetsförmedlingars kapacitet att ge unga människor skräddarsydda tjänster och skräddarsytt stöd på ett effektivt sätt

Centrum för livslång yrkesvägledning (Kroatien)

Kroatien har elva centrum för livslång yrkesvägledning som erbjuder kostnadsfri livslång yrkesvägledning för alla medborgare med särskild inriktning på ungdomar, inklusive unga som varken arbetar eller studerar och som inte är registrerade vid den offentliga arbetsförmedlingen. Totalt planeras 22 centrum fram till 2020.

Insatserna kombinerar e-tjänster (självutvärderingstester och en portal för utbyte av information om arbetstillfällen) via en webbportal (www.cisok.hr) och tjänster som ges via personlig kontakt, inklusive yrkesvägledning individuellt eller i grupp och workshoppar om jobbsökningstekniker.

Centrumen har rönt stora framgångar tack vare ett antal innovativa metoder. Finansieringen och tillhandahållandet av tjänsterna bygger på en bred partnerskapsmodell som omfattar kommuner, handelskammare, icke-statliga organisationer, ungdomsorganisationer, arbetsgivare, arbetsmarknadens parter och skolor. På ett liknande sätt bygger även dessa centrum på en modell för flexibelt tillhandahållande av tjänster där

tjänsterna anpassas efter det lokala sammanhanget, inklusive arbetsmarknadens behov och partnerorganisationer.

Årliga arbetsplaner och regelbundna övervakningsrapporter garanterar dessutom positiv återkoppling för tillhandahållandet och tjänsteutformningen. Det stöd som ges av rådgivare bygger på en modell för differentierade tjänster som är anpassad till den individuella användarens profil. Slutligen bidrar utlokaliseringen till kontor vid dessa centrum från den offentliga arbetsförmedlingen även till att undvika negativa förutfattade meningar som vissa användare kan ha om den offentliga arbetsförmedlingen.

Samverkande vägledningscentrum för ungdomar (Finland)

Under 2015 inrättade Finland samverkande vägledningscentrum för ungdomar i olika kommuner. Genom centrumen får alla unga under 30 lågtröskelstöd, inklusive personlig rådgivning, stöd i framtidsplanering, yrkesplanering och sociala färdigheter samt utbildnings- och sysselsättningsstöd.

Syftet är att stärka och förenkla tjänster för unga och att undanröja överlappning av verksamheter. En innovativ metod och ett långsiktigt mål för denna åtgärd är att utveckla en integrerad yrkesvägledningsmodell som både använder personlig kontakt och e-tjänster via flera kanaler. De som arbetar på ett vägledningscentrum är anställda hos sina värdorganisationer men är stationerade i centrumets gemensamma lokaler. Förutom att de delar samma fysiska utrymme agerar partnerorganisationerna enligt ett gemensamt varumärke och fungerar som ett nätverk samt har en gemensam digital plattform.

Centrumet har tillgång till funktionella tjänster som hjälper till att fastställa de ungas behov och förstärka deras kapacitet att sköta sitt dagliga liv. Det samverkande vägledningscentret stöder de unga tills man har hittat en långsiktig

lösning på deras situation. Lösningen kan till exempel vara att ungdomarna får tillgång till tjänster som erbjuds av dem som finns inom samarbetsnätverket, eller att de börjar studera eller börjar på ett nytt jobb.

Partnerskap utgör hjärtat av detta initiativ. Centrumets breda samarbetsnätverk omfattar ett antal statliga myndigheter, till exempel experter från den offentliga arbetsförmedlingen, kommunala hälsovårdstjänster och sociala tjänster, kommunala ungdomstjänster, avdelningar för social trygghet, utbildningsinstitutioner och workshoppar. Dessutom deltar ett antal icke-statliga organisationer och grupper som arbetar med volontärarbete eller annan ungdomsverksamhet. Det samverkande vägledningscentrumet fungerar också som en länk mellan ungdomar och företagare eller företagsorganisationer. De unga har själva en aktiv roll i att utforma och utvärdera centrumen och deltar i den dagliga verksamheten.

För att göra centrumen så tillgängliga som möjligt är de belägna på platser som lätt kan nås av ungdomar, som köpcentrum. Centrumen stöder dessutom inte bara de mest utsatta unga. Skälet till detta är att man vill undvika stigmatisering i målgruppen.

Ungdomsrådgivare (Bulgarien)

Youth Mediator-åtgärden inleddes 2015 för att identifiera, nå ut till och aktivera unga som varken arbetar eller studerar och som inte är registrerade vid den offentliga arbetsförmedlingen. Arbetslösa ungdomar med högre utbildning har utbildats som ungdomsrådgivare och arbetar nu för kommuner i hela Bulgarien.

Ungdomsrådgivarna fungerar som mellanhänder mellan unga som står utanför arbetskraften och offentliga institutioner som erbjuder socialtjänst, hälso- och sjukvård, utbildning och andra tjänster. Deras ansvarsområden omfattar att identifiera och nå ut till oregistrerade unga som varken arbetar eller studerar, att fastslå deras

individuella behov, att informera dem om arbets- och utbildningsmöjligheter och att vägleda dem mot lämpliga tjänster.

Mer generellt samarbetar ungdomsrådgivarna med lokala parter för att stödja ytterligare integrering av tillhandahållandet av tjänster för dessa ungdomar. Ungdomsrådgivarna arbetar till exempel tillsammans med lokala icke-statliga organisationer för att stödja informationsverksamhet, med arbetsrådgivare på offentliga arbetsförmedlingar för utbyte av information om lediga platser och samarbete med arbetsgivare, och med skolor för att hjälpa unga som varken arbetar eller studerar att komma in i utbildningssystemet igen.

Multikompetenta team som stöder ungdomar med komplexa behov (Sverige)

I Sverige arbetar man genom projektet UngKOMP med att förbättra den offentliga arbetsförmedlingens effektivitet och stärka dess samarbete med kommunerna för att stödja arbetslösa ungdomar. Detta görs genom att skapa multikompetenta team som består av anställda från arbetsförmedlingen och kommunerna.

Åtgärden genomförs i 20 kommuner 2015–2018. Varje multikompetent team består av 12–17 anställda på arbetsförmedlingen och 2 kommunalanställda, och omfattar också en yrkesvägledare, en psykolog, en rådgivare i sociala frågor, en studievägledare och en socialarbetare. Åtgärden kommer att stödja 5 000 ungdomar som är eller riskerar att bli långtidsarbetslösa, och kommer att inriktas på de med komplexa behov.

Åtgärden är utformad ur ungdomars synvinkel. I stället för att de unga ska behöva leta sig fram genom ett komplext nät av offentliga tjänster ges en övergripande metod där individen ställs i centrum. Denna metod är särskilt värdefull för unga som har komplexa behov och låg motivation att ta kontakt med myndigheter. Deltagandet är frivilligt och mötena äger rum i en

lounge-liknande miljö för att de ska kännas mer avslappnade.

Datum: den 28 september 2017.

5. REFERENSER

- Bell, David N.F. och Blanchflower, David G., *Young people and the great recession*, Oxford Review of Economic Policy 27(2): 241–267, 2011
- Cedefop, *On the way to 2020: data for vocational education and training policies: country statistical overviews*, Cedefop research paper No 45, Europeiska unionens publikationsbyrå, Luxemburg, 2015
<http://www.cedefop.europa.eu/sv/publications-and-resources/publications/5545>
- Europeiska unionens råd, *Rådets rekommendation av den 10 mars 2014 om kvalitetskriterier för praktikprogram*
[http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/?uri=celex%3A32014H0327\(01\)](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/?uri=celex%3A32014H0327(01))
- Europeiska unionens råd, *Rådets rekommendation av den 22 april 2013 om att inrätta en ungdomsgaranti*
<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2013:120:0001:0006:SV:PDF>
- Eichhorst, W. *Fixed-term contracts*. IZA World of Labor 2014: 45 DOI: 10.15185/izawol.45
- Flash Eurobarometer 378: *The experience of traineeships in the EU*, 2013
http://data.europa.eu/euodp/sv/data/dataset/S1091_378
- Eurofound, *Exploring the diversity of NEETs*, Europeiska unionens publikationsbyrå, Luxemburg, 2016
<https://www.eurofound.europa.eu/sv/publications/report/2016/labour-market-social-policies/exploring-the-diversity-of-neets>
- Eurofound, *Working conditions of young entrants to the labour market*, 2013
http://www.eurofound.europa.eu/sites/default/files/ef_files/docs/ewco/tn1306013s/tn1306013s.pdf
- Eurofound, *Fraudulent contracting of work: Abusing traineeship status (Austria, Finland, Spain and UK)*, 2017
- Europeiska kommissionen, *Apprenticeship and Traineeship Schemes in EU27: Key Success Factors: A Guidebook for Policy Planners and Practitioners*, 2013
http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/repository/education/policy/vocational-policy/doc/alliance/apprentice-trainee-success-factors_en.pdf
- Europeiska kommissionen, kommissionens arbetsdokument som åtföljer meddelandet från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Europeiska regionkommittén om ungdomsgarantin och sysselsättningsinitiativet för unga efter tre år
<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/?qid=1475848244336&uri=CELEX:52016SC0323>
- Europeiska kommissionen, meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, Europeiska rådet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén, *Ungdomsgarantin och sysselsättningsinitiativet för unga efter tre år*
<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/?qid=1475848174477&uri=CELEX:52016DC0646>
- Europeiska kommissionen, meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén, *En europeisk pelare för sociala rättigheter*
<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/ALL/?uri=COM:2017:0250:FIN>

- Europeiska kommissionen, arbetsdokument från kommissionens avdelningar, social resultattavla, följedokument till meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska och sociala kommittén samt Regionkommittén, *En europeisk pelare för sociala rättigheter*
<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/?qid=1494929282379&uri=CELEX:52017SC0200>
- Europeiska kommissionen, *Employment and Social Developments in Europe — Annual Review* 2017
<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=sv&pubId=8030>
- Europeiska kommissionens utbildningsöversikt
http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/repository/education/library/publications/monitor_15_en.pdf
- Europeiska nätverket för offentliga arbetsförmedlingar, *Report on PES Implementation of the Youth Guarantee*
  - 2015: <http://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=14322&langId=sv>
  - 2016: <http://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=16966&langId=sv>
- Europeiska ungdomsforumet, *Interns Revealed — A survey on internship quality in Europe*, 2011
- Fondeville N. och Ward T., *Scarring effects of the crisis*, forskningspromemoria 06/2014, övervakning av den sociala situationen, Europeiska kommissionen, 2014
<http://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=13626&langId=sv>
- IMF:s interna diskussionsunderlag, *Youth Unemployment in Advanced Economies in Europe: Searching for Solutions*, december 2014
- Kluge, J., *Youth labour market interventions*, IZA World of Labour, 2014
- Scarpetta S., A. Sonnet och T. Manfredi, *Rising youth unemployment during the crisis: how to prevent negative long-term consequences on a generation?*, OECD Social, Employment and Migration Papers, Nr 106, 2015
- Strandh, M., Winefield, A., Nilsson, K. och Hammarström, A. *Unemployment and mental health scarring during the life course*, European Journal of Public Health 24:440–445, 2014

6. LÄS MER

- Caliendo M., Schmidl R., *Youth Unemployment and Active Labor Market Policies in Europe*, november 2015, IZA Discussion Papers Nr 9488
- Carcillo, S., Fernández, R. och Königs, S., *NEET Youth in the Aftermath of the Crisis: Challenges and Policies*, OECD Social, Employment and Migration Working Papers, Nr 164, OECD Publishing, Paris, 2015
- Eurofound, *NEETs young people not in employment education and training, characteristics, costs and policy responses*, Europeiska unionens publikationsbyrå, Luxemburg, 2012 https://www.eurofound.europa.eu/sites/default/files/ef_publication/field_ef_document/ef1254en.pdf
- Eurofound, *Mapping youth transitions in Europe*, Europeiska unionens publikationsbyrå, Luxemburg, 2014 http://www.eurofound.europa.eu/sites/default/files/ef_publication/field_ef_document/ef1392en_0.pdf
- Europeiska kommissionens webbplats för sysselsättning bland unga <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1036&langId=sv>
- Europeiska kommissionens webbplats för ungdomsgarantin: *The Youth Guarantee country by country* <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1161&langId=sv>
- Webbplatsen för Europeiska nätverket för offentliga arbetsförmedlingar <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1100&langId=sv>
- ILO:s webbplats för ungdomars sysselsättning <http://www.ilo.org/global/topics/youth-employment/lang--en/index.htm>
- IMF:s arbetsdokument: *Youth Unemployment in Advanced Europe: Okun's law and Beyond*, 2015
- OECD, OECD:s webbplats för arbete för ungdomar <http://www.oecd.org/youth.htm>
- OECD, *The OECD Skills Outlook 2015: Youth, Skills and Employability* <http://www.oecd.org/edu/oecd-skills-outlook-2015-9789264234178-en.htm>
- OECD (2016), *The NEET challenge: What can be done for jobless and disengaged youth?*, mars 2016

BILAGA

Tabell 1 – Ungdomsarbetslösheten bland personer under 25 år i medlemsstaterna 2007–2016, i % av befolkningen i arbetskraften under 25 år

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
EU-28	15,9	15,9	20,3	21,4	21,7	23,3	23,7	22,2	20,3	18,7
Belgien	18,8	18,0	21,9	22,4	18,7	19,8	23,7	23,2	22,1	20,1
Bulgarien	14,1	11,9	15,1	21,9	25,0	28,1	28,4	23,8	21,6	17,2
Tjeckien	10,7	9,9	16,6	18,3	18,1	19,5	18,9	15,9	12,6	10,5
Danmark	7,5	8,0	11,8	13,9	14,2	14,1	13,0	12,6	10,8	12,0
Tyskland	11,8	10,4	11,1	9,8	8,5	8,0	7,8	7,7	7,2	7,1
Estland	10,1	12,0	27,4	32,9	22,4	20,9	18,7	15,0	13,1	13,4
Irland	9,1	13,3	24,0	27,6	29,1	30,4	26,8	23,9	20,9	17,2
Grekland	22,7	21,9	25,7	33,0	44,7	55,3	58,3	52,4	49,8	47,3
Spanien	18,1	24,5	37,7	41,5	46,2	52,9	55,5	53,2	48,3	44,4
Frankrike	19,5	19,0	23,6	23,3	22,7	24,4	24,9	24,2	24,7	24,6
Kroatien	25,4	23,6	25,4	32,3	36,6	42,2	49,9	44,9	42,3	31,5
Italien	20,4	21,2	25,3	27,9	29,2	35,3	40,0	42,7	40,3	37,8
Cypern	10,2	9,0	13,8	16,6	22,4	27,7	38,9	36,0	32,8	29,1
Lettland	10,6	13,6	33,3	36,2	31,0	28,5	23,2	19,6	16,3	17,3
Litauen	8,4	13,3	29,6	35,7	32,6	26,7	21,9	19,3	16,3	14,5
Luxemburg	15,6	17,3	16,5	15,8	16,4	18,0	16,9	22,3	16,6	19,1
Ungern	18,1	19,5	26,4	26,4	26,0	28,2	26,6	20,4	17,3	12,9
Malta	13,5	11,7	14,5	13,2	13,3	14,1	13,0	11,7	11,8	11,0
Nederländerna	9,4	8,6	10,2	11,1	10,0	11,7	13,2	12,7	11,3	10,8
Österrike	9,4	8,5	10,7	9,5	8,9	9,4	9,7	10,3	10,6	11,2
Polen	21,6	17,2	20,6	23,7	25,8	26,5	27,3	23,9	20,8	17,7
Portugal	21,4	21,6	25,3	28,2	30,2	38,0	38,1	34,7	32,0	28,2
Rumänien	19,3	17,6	20,0	22,1	23,9	22,6	23,7	24,0	21,7	20,6
Slovenien	10,1	10,4	13,6	14,7	15,7	20,6	21,6	20,2	16,3	15,2
Slovakien	20,6	19,3	27,6	33,9	33,7	34,0	33,7	29,7	26,5	22,2
Finland	16,5	16,5	21,5	21,4	20,1	19,0	19,9	20,5	22,4	20,1
Sverige	19,2	20,2	25,0	24,8	22,8	23,7	23,6	22,9	20,4	18,9
Storbritannien	14,3	15,0	19,1	19,9	21,3	21,2	20,7	17,0	14,6	13,0

Källa: Eurostat, Arbetslöshet efter kön och åldersgrupp – årligt genomsnitt, i % (une_rt_a)

Tabell 2 – Andelen unga (15–24 år) i medlemsstaterna som varken arbetar eller studerar 2007–2016, i % av befolkningen i åldern 15–24 år

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
EU-28	11,0	10,9	12,4	12,8	12,9	13,2	13,0	12,5	12,0	11,5
Belgien	11,2	10,1	11,1	10,9	11,8	12,3	12,7	12,0	12,2	9,9
Bulgarien	19,1	17,4	19,5	21,0	21,8	21,5	21,6	20,2	19,3	18,2
Tjeckien	6,9	6,7	8,5	8,8	8,3	8,9	9,1	8,1	7,5	7,0
Danmark	4,3	4,3	5,4	6,0	6,3	6,6	6,0	5,8	6,2	5,8
Tyskland	8,9	8,4	8,8	8,3	7,5	7,1	6,3	6,4	6,2	6,6
Estland	8,9	8,7	14,5	14,0	11,6	12,2	11,3	11,7	10,8	9,1
Irland	10,8	15,0	18,6	19,2	18,8	18,7	16,1	15,2	14,3	13,0
Grekland	11,3	11,4	12,4	14,8	17,4	20,2	20,4	19,1	17,2	15,8
Spanien	12,0	14,3	18,1	17,8	18,2	18,6	18,6	17,1	15,6	14,6
Frankrike	10,7	10,5	12,7	12,7	12,3	12,5	11,2	11,4	12,0	11,9
Kroatien	12,9	11,6	13,4	15,7	16,2	16,6	19,6	19,3	18,1	16,9
Italien	16,1	16,6	17,6	19,0	19,7	21,0	22,2	22,1	21,4	19,9
Cypern	9,0	9,7	9,9	11,7	14,6	16,0	18,7	17,0	15,3	15,9
Lettland	11,9	11,8	17,5	17,8	16,0	14,9	13,0	12,0	10,5	11,2
Litauen	7,1	8,8	12,1	13,2	11,8	11,2	11,1	9,9	9,2	9,4
Luxemburg	5,7	6,2	5,8	5,1	4,7	5,9	5,0	6,3	6,2	5,4
Ungern	11,5	11,5	13,6	12,6	13,2	14,8	15,5	13,6	11,6	11,0
Malta	11,5	8,3	9,9	9,5	10,2	10,6	9,9	10,5	10,4	8,6
Nederländerna	3,5	3,4	4,1	4,3	4,3	4,9	5,6	5,5	4,7	4,6
Österrike	7,4	7,4	8,2	7,4	7,3	6,8	7,3	7,7	7,5	7,7
Polen	10,6	9,0	10,1	10,8	11,5	11,8	12,2	12,0	11,0	10,5
Portugal	11,2	10,2	11,2	11,4	12,6	13,9	14,1	12,3	11,3	10,6
Rumänien	13,3	11,6	13,9	16,6	17,5	16,8	17,0	17,0	18,1	17,4
Slovenien	6,7	6,5	7,5	7,1	7,1	9,3	9,2	9,4	9,5	8,0
Slovakien	12,5	11,1	12,5	14,1	13,8	13,8	13,7	12,8	13,7	12,3
Finland	7,0	7,8	9,9	9,0	8,4	8,6	9,3	10,2	10,6	9,9
Sverige	7,5	7,8	9,6	7,7	7,5	7,8	7,5	7,2	6,7	6,5
Storbritannien	11,9	12,1	13,2	13,6	14,2	13,9	13,2	11,9	11,1	10,9

Källa: Eurostat, Unga som varken arbetar eller studerar, efter kön och åldersgrupp (edat_ifse_20)

Tabell 3 – Andelen arbetslösa i åldern 15–24 år i medlemsstaterna 2007–2016, i % av den totala befolkningen i åldern 15–24 år

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
EU-28	6,9	6,9	8,7	9,1	9,2	9,8	9,9	9,2	8,4	7,7
Belgien	6,4	6,0	7,1	7,3	6,0	6,2	7,3	7,0	6,6	5,7
Bulgarien	4,2	3,7	4,6	6,8	7,4	8,5	8,4	6,5	5,6	4,1
Tjeckien	3,4	3,1	5,3	5,7	5,4	6,1	6,0	5,1	4,1	3,4
Danmark	5,3	5,8	8,4	9,4	9,6	9,1	8,1	7,8	6,7	7,9
Tyskland	6,1	5,5	5,8	5,0	4,5	4,1	4,0	3,9	3,5	3,5
Estland	3,8	4,9	10,7	12,4	9,0	8,5	7,4	5,9	5,5	5,8
Irland	5,1	7,1	11,7	12,0	12,1	12,3	10,6	8,9	7,6	6,7
Grekland	7,0	6,6	7,9	9,9	13,0	16,1	16,5	14,7	12,9	11,7
Spanien	8,7	11,7	17,0	17,7	18,9	20,6	21,0	19,0	16,8	14,7
Frankrike	7,2	7,1	9,1	8,8	8,3	8,8	9,0	8,7	9,0	9,0
Kroatien	9,2	8,7	9,2	11,6	11,9	12,7	14,9	15,3	14,0	11,6
Italien	6,3	6,5	7,3	7,8	7,9	10,1	10,9	11,6	10,6	10,0
Cypern	4,2	3,8	5,6	6,7	8,7	10,8	14,9	14,5	12,4	10,8
Lettland	4,5	5,8	13,7	14,4	11,6	11,5	9,1	7,9	6,7	6,9
Litauen	2,3	4,0	8,7	10,2	9,2	7,8	6,9	6,6	5,5	5,1
Luxemburg	4,0	5,2	5,5	3,5	4,2	5,0	4,0	6,0	6,1	5,8
Ungern	4,6	4,9	6,5	6,6	6,3	7,2	7,3	6,0	5,4	4,2
Malta	7,3	6,1	7,5	6,7	6,9	7,2	6,9	6,1	6,1	5,7
Nederländerna	4,3	3,9	4,8	6,0	6,8	8,1	9,1	8,6	7,7	7,4
Österrike	5,6	5,1	6,4	5,5	5,3	5,6	5,7	6,0	6,1	6,5
Polen	7,1	5,7	6,9	8,2	8,6	8,9	9,1	8,1	6,8	6,1
Portugal	8,6	8,5	9,9	10,3	11,5	14,1	13,3	11,9	10,7	9,3
Rumänien	6,1	5,7	6,4	6,9	7,3	6,9	7,1	7,1	6,8	5,8
Slovenien	4,2	4,5	5,6	5,9	5,9	7,1	7,3	6,8	5,8	5,1
Slovakien	7,1	6,2	8,6	10,4	10,1	10,4	10,4	9,2	8,4	7,2
Finland	8,8	8,8	10,9	10,6	10,1	9,8	10,3	10,7	11,7	10,5
Sverige	10,1	10,7	12,8	12,8	12,1	12,4	12,8	12,7	11,2	10,4
Storbritannien	8,8	9,2	11,3	11,6	12,4	12,4	12,1	9,8	8,6	7,6

Källa: Eurostat, Arbetslöshet efter kön och åldersgrupp – årligt genomsnitt, i % (une_rt_a)

Tabell 4 – Långtidsarbetslösheten (minst tolv månader) bland unga i åldern 15–24 år i medlemsstaterna 2007–2016, i % av befolkningen i arbetskraften i åldern 15–24 år

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
EU-28	4,0	3,5	4,6	6,0	6,5	7,5	8,0	7,8	6,5	5,4
Belgien	5,6	4,9	5,7	6,7	6,0	5,8	7,3	8,0	7,9	6,3
Bulgarien	6,3	5,0	5,2	8,9	12,1	13,8	13,2	11,7	11,1	8,0
Tjeckien	3,5	3,1	3,3	5,8	5,3	6,5	6,2	4,4	3,8	2,5
Danmark	–	–	–	0,9	1,4	1,3	1,3	1,1	0,9	1,0
Tyskland	3,7	3,0	3,0	2,6	2,0	1,9	1,8	1,8	1,6	1,5
Estland	3,1	2,9	7,0	12,2	8,8	6,2	6,5	4,4	2,0	2,7
Irland	1,9	2,5	6,1	11,5	13,4	14,5	10,9	9,2	7,8	5,8
Grekland	9,4	7,8	7,9	11,7	18,9	27,1	30,3	31,5	28,0	25,1
Spanien	1,8	2,5	6,9	12,1	15,0	18,9	21,9	21,5	16,9	12,8
Frankrike	4,4	4,3	5,8	6,6	6,0	6,5	6,5	7,2	7,0	7,0
Kroatien	11,6	10,5	11,0	16,0	19,9	23,2	25,3	22,6	20,2	12,5
Italien	8,2	8,0	10,1	12,3	13,7	17,3	21,0	25,1	22,0	19,4
Cypern	2,4	–	1,3	2,8	3,9	6,9	12,7	10,7	8,0	5,5
Lettland	1,2	1,8	6,9	12,0	10,2	8,9	6,8	4,7	4,4	5,0
Litauen	–	–	5,2	10,8	11,1	6,8	4,4	4,4	–	–
Luxemburg	–	3,9	–	3,7	3,8	3,6	3,6	–	–	–
Ungern	6,5	6,2	7,8	10,3	9,3	9,1	8,6	6,7	4,6	3,6
Malta	3,7	3,2	4,5	3,9	4,1	4,5	3,2	3,2	3,5	2,6
Nederländerna	0,7	0,5	0,7	1,0	1,3	1,5	2,2	2,3	2,0	1,7
Österrike	1,3	1,2	1,4	1,6	1,3	1,4	1,4	1,4	1,7	2,0
Polen	7,5	3,8	4,4	4,8	6,8	8,0	8,7	7,4	6,1	4,3
Portugal	4,6	4,2	5,4	6,9	8,0	11,7	13,8	12,6	9,9	8,2
Rumänien	9,7	8,1	6,1	7,2	9,5	9,4	9,0	8,7	8,1	8,7
Slovenien	3,0	2,1	2,8	4,9	5,5	6,6	8,5	7,6	5,8	6,7
Slovakien	11,6	10,0	11,4	18,4	18,2	19,2	20,6	17,0	14,4	10,6
Finland	0,9	–	1,0	1,6	1,0	0,9	1,0	1,0	1,7	1,5
Sverige	0,7	0,7	1,1	1,7	1,5	1,6	1,5	1,3	1,2	0,9
Storbritannien	2,2	2,4	3,6	4,7	5,2	5,8	5,9	4,7	3,2	2,2

Källa: Eurostat, Långtidsarbetslöshet (minst tolv månader) efter kön och ålder (yth_empl_120)

Tabell 5 - Andelen unga i åldern 15-24 år som varken arbetar eller studerar i medlemsstaterna 2016, efter arbetsmarknadsställning, i % av befolkningen i åldern 15-24 år

	Utanför arbetskraften	Arbetslösa	Totalt
EU-28	6,2	5,4	11,5
Belgien	5,2	4,7	9,9
Bulgarien	14,5	3,7	18,2
Tjeckien	4,2	2,8	7,0
Danmark	3,8	2,0	5,8
Tyskland	4,3	2,3	6,6
Estland	5,5	3,6	9,1
Irland	7,9	5,1	13,0
Grekland	6,2	9,6	15,8
Spanien	5,2	9,4	14,6
Frankrike	5,4	6,5	11,9
Kroatien	6,0	10,9	16,9
Italien	11,0	8,9	19,9
Cypern	7,9	8,0	15,9
Lettland	5,7	5,5	11,2
Litauen	5,2	4,2	9,4
Luxemburg	2,5	2,8	5,4
Ungern	7,2	3,8	11,0
Malta	4,7	4,0	8,6
Nederländerna	2,9	1,7	4,6
Österrike	3,8	3,9	7,7
Polen	5,7	4,9	10,5
Portugal	4,1	6,5	10,6
Rumänien	12,0	5,4	17,4
Slovenien	4,1	4,0	8,0
Slovakien	5,4	6,9	12,3
Finland	5,8	4,2	9,9
Sverige	3,8	2,7	6,5
Storbritannien	6,3	4,6	10,9

Källa: Eurostat, Unga som varken arbetar eller studerar efter kön och ålder (edat_ifse_20)